

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de sacramento poenitentiae - Cod. Ettenheim-Münster 215

Zugmeyer, Martin

[Marmoutier im Elsass], 1712

Disputatio 4ta

[urn:nbn:de:bsz:31-118991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118991)

Hic imo venerabilis Beda in c. 5. Epist. Jacobi p. presbiteros videlicet seniores, quod minus huius
sunt non est solum sacerdos sed et laici.

H. J. autem videtur in oratione moralis et mystica illig loci Cor. in expositione
litterali et hystorica. Anselm. J. docet illa verba dupliciter, explicat scilicet abbi
oliver et apocrit huius sunt minoris et sacerdotis, regis probat ex vobis verborum apostoli.
Deinde e. afferat sensum mysticum horum verborum, dum ait quod illi qui magis infir-
mitate sunt, id est indocti, et subit de rebus agendis, non ad iuniores magis doctos, sed
ad seniores iuxta regulam S. Benedicti c. 46. eorum suo imbecillitati debere
debeant vel potest legenti.

Insp. 1. Annot. in q. qui sub finem istius seculi Eulio profuit in Epist. ad Romanos
c. 2. ait, quod oleo ad hoc spectat non solum sacerdotibus, sed omnibus et Christianis ubi
licet in sua aut fuerint necesse quod non solum sacerdos est minus extrema unctio.

R. H. qd. nam Pontifex hic non loquitur de usu actu et ministeriali huius sunt, sed
papino seu subiectivo id est, docet quod omnes fideles hoc solum suscipere possunt,
vel alij plures loquuntur de usu quorundam fidelium qui oleo sacro in firmo-
rum cum licentia Parochi in quodam loco utebantur ad petenda beneficia et alia
eiusmodi incommoda, quem usum tollerari solet, sicut Pontifex.

Insp. 2. Exemta Coptica leguntur aliquo admixtione hoc solum, sed huiusmodi
sacerdotibus quod non.

R. N. in unio est quod leguntur aliquo adhibuisse plures sunt non sacerdos non fuit solum
extrema unctio, sed unio quodam ceremonialis in et curatio, qua ad exomta
discipulorum Christi Marc. 6. utebantur quodam ex inspiratione divina ad petenda beneficia
solum unctio est fuerunt de quibus legitur in vita S. Martini, S. Genesio
primus syllaba.

Insp. 2. si ex verbis apostoli Obermixum huius sunt et sacerdotum, et ipsum est
inferri debet, hoc solum nunc admixtione et plures sacerdotibus filij, sicut
ex praxi Eulio quod non. Septa tunc videtur verba nam apostolus non videtur introduci
solum sed presbiteros.

R. H. scilicet. H. regis cum probat verba apostoli. hoc est intelligenda sunt iuxta modum
loquendi scripti. Valde familiarem, quo vel ait S. Aug. l. 5. de Genesi Evangel.
parat c. 16. scripti. sacra plurali ubi pro singulari sicut in Evangelio Marci legimus:
Calrone qui omni fieri erant cum Christo, quod dicitur ei, dum h. quod huius legimus.

ergo labi
de nunc
de la ad
sonant
Inqum
Hic no
animo
unde et
valde h
unquod
unqui an
dolest
ad spec
legit et
dicitur
horat
aliam in

subie
Inqum
e. dicit h
in unio
Inqum
dicitur
dicitur
suam
e. fuit
vel fuit
hoc fuit
Pbi dicitur

ung ex laceratione blasphemabatur. Et uidit bellam in hunc locum Jacobus
de numero qm de qste miroru sollicitu fuit neq; requirit plura presb ad valorem
sed tm ad decaniam huius miseru ut in qstion loq; obferuat ubi plures qm
seruiant sed unq ungit alii vo orant ul sed apud religiofos.

In egru lute sntm extrema unctiois a plerib; sacerdotib; Administrari pot.
N. de procepto lute latina dicit ee unig sacerdos ungeni iuxta caput quasi ut
supponatur de. Verborum sigasit ad iuxta paria solig lute q huius ppho equivald.
unde et pcurat qm paria lute unctiois si plures sit hoc sntm administrant
valde tm si uel si 5 sacerdotib; apud ex fimo, q quinq; conueneru solum un-
guent sub congrua loa, imo id lute orno fieri si liceat morituru ille qui
unq; anteq; unctiois ee absoluit ul x comuni post q sambetur tunc factioe iux
doct. Abellig Epus. Dixi tm in de lute latina, nam ultratit bernardus

ab Epscon in iute canonico uniuerso huius e. 3. n. 3. Al sntm qm tunc dicitur
seruim e sntm dicitur presb; requirunt qd idem olim apud laceru in qstiois
et alior sntm s. Gregori. s. Carolus Borromay in conil. 4. Mediolan.
habet parochos ul Judeant adhibere, qd comode pot presb; qui cum praec-
ntem in tali miseru inuenit.

Questio ista.

Subiecto, effectibus, et necessitate huius snti.

Subiecto huius snti sntm dicitur, remouere et proximam. remouere
e ille hoo qui sntm hoc suscipere pot, proxima uo est pte qm q dicit
in ungi.

Proximitas ima. sntm remouere huius snti e solgel ois hoo baptiz, ualor,
uol; aliq; conq; periculose infirmitate decumbens.

Ubi ima pars. Jacobus hoc sntm solig fidelib; baptiz ad quos Epistolam
suam direxit, promulgauit. dicens infirmu qui ex uob; qd solgel baptiz
e sntm remouere huius snti. deinde baptiz e ianua ad reliqua sntm
ul qstiois dicit ubi de baptiz, qd e ad sntm extrema unctiois, a pcurate
hoc qstiois n pot e calculatiois an legem reissa baptiz. snt.

Ubi rda pars nullum sntm uolice administrari pot mortuis ul qstiois dicitur.

modica aliqua infirmitas accidit, loquitur qd apud Deiles in qui catholici pericu-
 loso morbo laborant. quare Concil. Mediolanense statuit ut hoc sctm. Eucharistia-
 ricibus dum se ad partem quibus periculosum dicitur. illam ministris darent. talis
 periculosam nauigationem incurrit; materiam ullius supplicii afficiendi, hi eos
 infirmi n. p. morbi in huius ceteris. Vid. n. 18. quod si sine peccato eos, qui illud
 sp. agros urgenti observare solent, cum iam ei sit salutis omnia. Ita et
 sensibus carum incipiunt nec amplius valent hoc sctm. cum debita reverentia et
 devotione suscipere.

Proposio 2da. Subtm. proximam huius scti. p. precipue et sensuum organa
 sctm. de necessitate precepti ordinari in urgentia.

Acti. Quare scti. in rituali Rom. subtm. proxima huius scti. huiusmodi subtm.
 et proxi. p. precipue ungi debet, quod voluit sensuum instrumenta huiusmodi debuit
 esse oculi, aures, nates, et os et manuum. Item et catholici. Vid. huius n. 20. ubi dicitur
 subtingit cur et sensus precipue ungetur, quod scti. sit precipua origo infirmitatum
 spiritualium seu peccatorum.

Sicut in uno organa et sensuum precipue et subtm., nam ut post de velum Eugen.
 p. in florant. prescribit idem rituale Rom. p. et renes sctm. in v. in ungi-
 di. si id fore in ungi. fieri p. hoc. h. ungi. et in alijs ritibus observari,
 nec e. de necessitate scti., nec precepti ul. facile colligitur ex cit. Rituali. Rom. in
 Cajm. huius c. 2. in laborat. et plurimis alijs sctis. docet ungi. rationem un-
 versaliter quoniam omitti, et defacto omitti in v. diocesi.

Sicut 2da sctm. de necessitate precepti: nam sicut videtur. scti. p. ungi. et
 sensuum requiri ad scti. huius scti., cum id neg. in sacra script. aut in
 Concilio, neg. in tradit. Ex proxi. ecclesie offendit potest; sicut sacra script. cum
 hoc sctm. simpliciter in precipit ungi. quod videtur. huius c. 1. scti. p. gra
 + repta. scti. unica et ungi. sufficienter respicit ungi. de spiritualibus
 sicut scti. scti. mundicia et coloris et puritatem ablationem in ungi. ungi. scti.
 factam in baptis. qd. neg. et florant. de. scti. huius ungi. scti. et
 de scti., alijs et ungi. ungi. et pedum, quos ceteris an ungi. scti. de
 scti. qd. in ungi. requirit scti. Denique de scti. doctrina scti.
 Mabilitionis in prefatione ad seculum Benedictinum in ungi. n. 97. et
 plures alii qd. in ungi. scti. scti. hoc sctm. per ungi. ungi. in scti.
 scti. scti. fuerit administratum; hinc ungi. scti. scti. anno 1593.

valide

in suspitione existit aliqd de iudicio & vobis hoc factu suspitione ut prius
ad vocer nisi illis qd. Deinde nullum factu dari inuolito qd. ut valide gerat
extrema unctio debuit prius ab iudicio de deperdola. Ad illud in suspitione vobis
non improbatio, qua quilibet censet hoc factu esse suscipere, hoc ipso qd. factu
Christiane vixit, ac proinde voluisse Christiane mori; unde rituale Rom. principal
illud qd. ferri est, qui subito sensibz deservunt postquam illud petierint et scriptum
petierunt.

De rda pars. hoc factu p se n. qd. ferri inam graam, nec ex sua iustione est factu
mortalium, sed vivorum, qd. et requirit solum graa recuperata qd. factu p. dca
et factu in capu quoquis sibi effugit et peto grauis, nec tunc capiam factu p. dca
voluerit ad unum quilibet ad hoc factu depre et factu nesci suscipiat. hinc s.
Anselm. in Glucitatorio de hoc factu ait: si de peto p. dca n. expedit. ita unctio
et solam nil ei proficit, sed et multum obest.

De propositio graa. nulla videtur necessitas aut modus aut precepti propositi suscipere
aut hoc factu; negs. hinc et cetera qd. scriptum videtur de libere et factu dca negligi
p. dca sine graui peto.

De iura et rda pars. dca qd. nulla pot. ostendi necessitas aut modus aut precepti
propositi dca. hinc qd. dca n. prohibet ea qd. si necesse est modus n. dca et p. dca
dca ad salutem, sed prohibet dare extremam unctioem parvulis, rei ad suppletionem
capituli dca. Item cetera fidelibus hinc in dca ubi h. inbet ad nihil p. dca
factu et p. dca qd. signum est extremam unctioem n. dca n. dca n. dca
et precepti dca.

De rda pars de contemptu: dca. hinc. qd. dca. sub anathemate subnot
hoc factu et iuxta illum honore dca administrari solent in p. dca sine iniuria
in spem s. et sine graui peto qd. p. dca; hinc dca. dca. p. dca
de cultura dca. factu et qui factu istud nobis ab Aplo. dca. dca. dca.
contemptu or. quo.

De factu pars graui, usual qui hoc factu qd. p. dca, sed qui illud dca dca dca
et sine dca dca negligit dum illud dca. p. dca, illud qd. p. dca qd. p. dca qui illud
voluerit negligit. est n. dca. dca.

De m. or. conel. honorari ann. sicut celebrato qd. de factu dca. qd. p. dca
qd. qd. qd. est p. dca. p. dca. dare et persona hoc factu negligit dca. qd.
et qui voluerit negligit suscipere extremam unctioem con. dca. factu.

audet, qd praecipuum Charitatis erga seipsum qua hoc leni proponere procurare
sibi remedia salutis, videat obsequere moribundis ad hoc solulari sicut in
tam periculoso agere sibi procurandum. sicut ege plura de iura Conciliorum
severissime exhortantur parochos qui negligunt illud ministrare. adeo nec videri
sine gravi culpa a periculose infirmis negligi potest.

Q. J. Sacerdos videt exhoron unitionem praecipere nec Chri dum ad infirmos qui
possumt in dural praesent qd obligamur praesent dno ad eam suscipiendam.

R. N. ay. nam ut ait S. S. l. q. c. 1. de hoc facto, Apst' n' praecipit illud fidelibus
concedendum ac promulgavit, adeo n' praecipit.

Q. J. S. Sacerdos videt exhoron unitionem appellat mandatum dei qd
R. N. qd nam S. S. p. 14 mandatum dicitur aliud vult qm exhoron unitionem a S. S.
infirmum e, qd vivit in hereticis, qui dicunt hanc unitionem a seipsum hunc & rite
a S. S. Sacerdotum, nec praesentem grae libetm.

Quaestio 5^a.

Resolvuntur aliqua dubia practiacina hoc facti.

Quaeritur an quis defu olei infirmorum potest ad hoc facti adhibere Chisma?

R. Negativè. de Cord. Dediolanens. ipse ubi. Carolus praecipit ut qui perierunt
toto olei infirmorum Chisma adhiberent, debent totum repellere; & qd
S. S. h. c. 2. n. 3. ubi talen errorem S. S. commendandum e. praed.

Sic Innocentius in dist. ad decretum c. 3. ait n' e dubium de fidelibus qd
aut qd Chisma dno illud infirmos aliquis qd si i saculo olei Chismate purissimè
qd pot adhibere Chisma.

R. N. S. S. Innoc. p. 14 Chisma in illis oleum infirmorum, qd sub ipsum
facti in dural in dural a Chismate distum fuit, appellat, am illud oleum Chisma
qd hoc vox universon sumpta sigat oleum, qd sol. figurum grae sacrificiorum.

Quaeritur qd si p annum oleum infirmorum officiat?

R. S. S. parochus an legem illud officiat admittere oleum, oleum n' benedicta
ul probat S. S. Thom. de Cup. qd in dubio de qd servare dicit ubi Alexon. 3.
ait. nec negom qd oleum n' qd servatum qd servato potest qmiseri, qd praecipit
in tali casu volit, hoc h' fieri dicit in mi qd, qm fit oleum benedictum
habet rituale nomen: et merito, non alio, sicut maa h' dubia huius facti.

Quaeritur an unctio fieri debeat in articulo p. noni sacerdotis . 2
 R. id non cadit in casu fieri debet iuxta prescriptum rituali Rom. in h. de officio
 facti ubi est in facto facti post impositionem manuum ubi narratur. hinc in plurali
 sacerdotibus quibuslibet ritualia ubi dicitur postea et aliter analogorum. in omni
 rituale quatenus in unctioe legitur quorum quorundam et aliorum rituum
 quolibetorum sicut ubi regula et bacillo oblongo. de quibus quae arguuntur
 quo medicale inungat .

Quaeritur an unctio fieri debeat in foa cruce?
 R. congruum est ad hoc facti iuxta f. Augusti. qui nullum facti. ubi dicitur
 fieri cruce. in h. de officio facti. ino negon e de precepto. sicut. non capitula
 invocatio ff. si quis aliter. quippe q. in multis. si quis aliter. sicut e in h. de officio

Quaeritur quoniam hoc facti producat suos effectus an mox post impositionem unctioe?
 R. si ponit effectus. q. facti hoc facti q. pler; nam cum facti et eadem
 moraliter. eadem in mox caetera nam. q. producat gratiam mox post
 completa existunt. iam vero si facti huius facti sola subiecta cum unctioe
 unctioe ad facti. sed probata de uno sensu. debet dicitur. q. gratia producat
 mox ut ita unctio facti e. ad quod de aliquibus unctioe. requiritur ad unctioe
 sicut vero si dicitur hoc facti facti q. sicut in q. unctioe. si nisi q. facti
 unctioe probata gratiam cadere dicendum e. q. vero circa id opinari licet
 colligitur ex dictis q. proced. prop. rta.

Quaeritur si unctio facti iterum potest. R. facti Invenit Cambragen.
 afflicti. de peccatis et dicitur qd. sep. ex. c. 3. in q. q. si infirmi post impositionem
 hanc unctioem convalescant iterum huius facti. solutio in qua poterunt cum
 in alio fidei h. de discrimen incidant. hinc de raso. ab Eber nobilibus
 iurista recantior ex multis monumentis probat qd. non unctioe iterum potest
 in h. in morbis reabiliter et h. de diversis. de e in eodem morbo cum exponit q. roni
 rta periculo infirmis phlegm. hydropicis et in idem probat qd. periculo
 post aliquo tempore relabatur. in q. 25. h. de unctioe. in h. de unctioe